

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

факультет іноземних мов

кафедра англійської філології

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **ЧИСЛІВНИК ЯК ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНА СИСТЕМА
ВИРАЖЕННЯ НЕВИЗНАЧЕНОЇ КІЛЬКОСТІ В АНГЛОМОВНОМУ
ДИСКУРСІ**

здобувача ступеня вищої освіти магістра
галузі знань 01 Освіта
спеціальності 014 Середня освіта (мова і література)
(англійська, німецька)

Мельник Таїсії Валеріївни

науковий керівник:

Грачова Ірина Євгеніївна

кандидат філологічних наук, доцент

Вінниця – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I ПОНЯТТЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОЇ СИСТЕМИ ЧИСЛІВНИКА ДЛЯ ВИРАЖЕННЯ НЕОЗНАЧЕНОЇ КІЛЬКОСТІ	7
1.1 Історичний підхід до лінгво-філософського поняття кількості.....	7
1.2 Поняття категорії невизначеності у філософії та лінгвістиці.....	13
1.3 Кількість як лінгвістичний феномен.....	15
1.4 Статус числівника в традиційній лінгвістиці.....	21
1.5 Поліфункціональність числівників.....	23
1.6 Прагматика вивчення числівників як мовної одиниці.....	25
1.7 Засоби вираження невизначеної кількості в англійській мові.....	27
ВИСНОВКИ ДО 1 РОЗДІЛУ	30
РОЗДІЛ II СПОСОБИ ВИРАЖЕННЯ НЕВИЗНАЧЕНОЇ КІЛЬКОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛІВНИКІВ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ	31
2.1 Неозначена кількість як лінгвістичний феномен.....	31
2.2 Позначення неточної кількості за допомогою числівників на морфологічному рівні.....	34
2.3 Вираження неточної кількості на синтаксичному рівні мови.....	47
2.4 Позначення неточної кількості за допомогою числівників на лексичному рівні.....	50
2.5 Позначення неточної кількості за допомогою числівників на фразеологічному рівні.....	56
ВИСНОВКИ ДО 2 РОЗДІЛУ	59
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	63

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акуленко В.В. Категория количества в современных европейских языках. / В.В. Акуленко. – Киев: Наук. думка, 1990. – 284 с.
2. Алпатов В.М. Части речи / В.М. Алпатов. – М.: Наука, 1990. – 268 с.
3. Аристотель. Сочинения в четырех томах / Аристотель. – М.: Мысль, 1975. – 550 с.
4. Арполенко Г.П., Городенська К.Г., Щербатюк Г.Х. Числівник української мови / Г.П. Арполенко, К.Г. Городенська, Г.Х.Щербатюк. – Київ: Наукова думка, 1980. – 242 с.
5. Арутюнова Н.Д. Проблема числа / Н.Д. Арутюнова // М.: Индрик, 2005. – № 34. – С. 5–21.
6. Баранник Д.Х. Поняттєва категорія порядковості (До питання про включення в категоріальну систему мовних явищ) / Д.Х. Баранник // Мовознавство. – 1992. – №5. – С. 17–19.
7. Баранова С.В. Синкретизм мовних категорій «кількість» та «якість» / С.В. Баранова // Вісник СумДУ. Серія Філологічні науки. – 2002. – №3 (36). – С.17–22.
8. Берков В.П. Семантика сравнения и типы ее выражения / В.П Берков // Наука. – 1996. – № 87. – С. 107-129.
9. Бодуэн де Куртене И.А. Количественность в языковом мышлении / И.А. Бодуэн де Куртене.– М.: Изд-во АН СССР, 1963. – 324 с.
10. Бондарко А.В. Количественность. Теория функциональной грамматики. Качественность. Количественность / А.В. Бондарко. – М.: Наука, 1996. – 255 с.
11. Винник В.О. Назви одиниць виміру і ваги / В.О. Винник. – К.: Наукова думка, 1966. – 152 с.
12. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис / І.Р.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
13. Воронцова Г.Н. Очерки по грамматике английского языка / Г.Н.Воронцова. – М.: Изд-во литературы на иностранных языках, 1960. –

400 с.

14. Грачова І.Є. Теоретичні засади вивчення класу слів-квантифікаторів у сучасних граматичних студіях / І.Є. Грачова // Наукові записки: Зб. наук. пр. – Серія Філологія. – 2010. – №25. – С. 178-184.
15. Грачова І.Є. До питання про граматичний статус слів-квантифікаторів/ І.Є. Грачова // Система і структура східнослов'янських мов: до 170-річчя з дня народження О.О.Потебні. Зб. наук. пр. – 2005. – С. 8-12.
16. Грачова І.Є. Квантитативність яу мовна картина світу / І.Є. Грачова // Теоретична і дидактична філологія: збірник наукових праць. – Серія «Філологія, педагогіка». Випуск 25. – Переяслав-Хмельницький, Кременчук: Видавець ПП Щербатих О.В., 2017. – С. 65-73.
17. Грачова І.Є. Структурно-семантична своєрідність класу слів-квантифікаторів: діахронний аспект/ І.Є. Грачова // Наукові записки [ВДПУ імені Михайла Коцюбинського]. Серія: Філологія (мовознавство). – 2012. – №16. – С. 113-116
18. Гумбольдт В. Избранные труды по языкознанию / В. Фон Гумбольдт. – М.: Прогресс, 1984. – 400 с.
19. Декарт Р. Начала философии / Р. Декарт. – М. : Мысль, 1950. – 451 с.
20. Єгорова О.І. Морфемні засоби вираження визначеної / невизначеної кількості / О.І. Єгорова // Мовознавство. – 2009. – №4. – С. 74–76.
21. Єгорова О.І. Різномірні маркери позначення невизначено-кількісної акційності (на матеріалі англійських дієслів) / О.І. Єгорова. // Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка. – 2010. – №51. – С. 185 –189.
22. Жаботинская С. А. Числительные современного английского языка (К вопросу о категориальном статусе) / С.А.Жаботинская. – К.: Наука, 1982. – 208 с.
23. Жаботинская С.А. Когнитивные и номинативные аспекты класса числительных (на материале современного английского языка) / С.А.Жаботинская. – М.: Ияран, 1992. – 216 с.

24. Жлуктенко Ю.О. Порівняльна граматики української та англійської мов / Ю.О. Жлуктенко. – К.: Рад.школа, 1962. – 160 с.
25. Загнітко А.П. Теоретична граматики української мови: синтаксис / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2001. – 662 с.
26. Кабанова С.В. Вираження кількісно-якісних відношень синтаксичними структурами англійської мови: дис... канд. філол.наук / С.В. Кабанова. – Харків, 1997. – 170 с.
27. Кацнельсон С.Д. Типология языка и речевое мышление / С.Д. Кацнельсон – Л.: Наука, 1972. – 216 с.
28. Кочерган М.П. Загальне мовознавство / М.П. Кочерган. – К.: Академія, 1990. – 288 с.
29. Кошечая И.Г. К проблеме знака и значения в языке: учеб.пособие / И.Г. Кошечая. – М.: Изд-во. Моск.пед.ин-та им.В.И. Ленина, 1976. – 143 с.
30. Кошечая И.Г. Уровни языкового абстрагирования / И.Г. Кошечая. – К.: Киевск. ун-т, 1973. – 212 с.
31. Кубрякова Е.С. Части речи с когнитивной точки зрения / Е.С. Кубрякова. – М.: ИЯРАН, 1997.–331 с.
32. Кубрякова, Е.С. Краткий словарь когнитивных терминов / Е.С. Кубрякова. – М: Филол. ф-т МГУ им. М.В. Ломоносова, 1997. – 245 с.
33. Кузина И.Ю. Категория количества и ее выражение в языке (введение в проблематику) / И.Ю. Кузина. // «Magister Dixit». – 2014. – №1. – С. 34 - 35.
34. Кумахов М.А. Число и грамматика / М.А.Кумахов // Вопросы языкознания. – 1969. – №4. – С.65–75.
35. Кунин В.А. Английская фразеология (Теоретический курс) / В.А. Кунин. – М.: Высшая школа, 1970. – 344 с.
36. Левицький А.Е. Функціональний підхід до аналізу системи номінативних одиниць сучасної мови / А.Е.Левицький // Вісник Харк.нац.ун-ту ім.В.Н. Каразіна. – 2000. – № 471. – С. 137–143.

37. Манакин В.Н. Сравнительная лексикология: учебное пособие / В.Н. Манакин. – К.: Знання, 2004.–326 с.
38. Мельник Т.В. Поняття числівника як лексико-граматичної системи / Т.В. Мельник . – Наукова інтернет-конференція, Вінниця, 2016. – С.110-111.
39. Мельник Т.В. Засоби вираження невизначеної кількості в англійській мові/ Т.В. Мельник. – XV міжнародна студентська інтернет-конференція, Вінниця, 2017. – С. 180-181.
40. Мельник Т.В. Числівник як поліфункціональна частина мови /Т.В. Мельник. – Всеукраїнська наукова конференція, Вінниця, 2017. – С. 234-235.
41. Мельник Т.В. Числівники-неологізми для вираження неозначено-великої кількості / Т.В. Мельник. – Студентська наукова Інтернет-конференція, Вінниця, 2017. – С.347-349.
42. Мельник Т.В. Способи вираження невизначеної кількості засобами числівників у англійській мові / Т.В. Мельник. – I Всеукраїнська наукова інтернет-конференція, Суми, 2017. – С. 395-397.
43. Никитин М.В. Лексическое значение слова / М.В. Никитин. – М.: Высш.школа, 1983. –172 с.
44. Панфилов В.З. Философские проблемы языкознания: гносеологические аспекты / В.З. Панфилов.– М.:Наука, 1977. – 287 с.
45. Почепцов Г.Г. Синтагматика английского слова / Г.Г. Почепцов. – К.: Вища школа, 1976. – 112 с.
46. Почепцов Г.Г. Теория и практика коммуникации / Г.Г. Почепцов. – М.: Центр, 1998. – 352 с.
47. Реформатский А. А. Число и грамматика. / А.А. Реформатський. – М.: Наука, 1960. – 385 с.
48. Рыхлова О.С. Глагольные аналитические средства выражения длительности на материале немецкого, английского и русского языков. / О.С. Рыхлова // Филология и искусствоведение. – 2011. – №1. – С. 76-79.

49. Семенюк С.О. Семантичне навантаження денумеральних одиниць: зб.наук.праць / С.О. Семенюк Мовні концептуальні картини світу. – 2002. – №7. – С. 522–527.
50. Супрун А.Е. Общая характеристика семантики количественности. /А.Е. Супрун. // Наука. – 1996. – №2. – С. 162-170.
51. Супрун А.Е. Славянские числительные. Становление числительного как части речи / А.Е. Супрун. – Минск: Высш.школа, 1969. – 232 с.
52. Супрун, А.Е. Лекции по языкознанию / А.Е. Супрун. – Минск.: Высш.школа, 1978. – 143 с.
53. Таранець В.Г. Походження поняття числа і його мовної реалізації (до витоків індоєвропейської промови) / В.Г. Таранець. – Одеса, 1999. – 116 с.
54. Тураева, З.Я. Некоторые особенности категории количества / З.Я. Тураева, Я.Г. Биренбаум // Вопросы языкознания. – 1985. – №4. – С. 122-130.
55. Уфимцева А.А. Семантика слова. А.А. Уфимцева //Аспекты семантических исследований. – М.: Высш.школа, 1980. – 251 с.
56. Храковский В.С. Семантические типы множества ситуаций и их естественная классификация. / В.С. Храковский // Вопросы языкознания. – 1989. – №7. – С. 5-53.
57. Чеснокова, Л.Д. Категория неопределенного множества и семантические формы мысли /Л.Д. Чеснокова. – Ростов на Дону: Изд-во Ростовск. пед. ин-та.,1982. – №15. – С. 21-31.
58. Швачко С.О., Кобякова І.К. Вступ до мовознавства (курс лекцій) / С.О. Швачко, І.К. Кобякова. – Вінниця: Нова книга, 2006. –224 с.
59. Швачко С.А. Эволюция и функционирование слов–измерителей в системе английского языка (на материале слов меры и веса) / С.А.Швачко: дис...канд.филол.наук. – К., 1971. – 198 с.
60. Швачко С.А. Эволюция и функционирование слов-измерителей в системе английского языка (на материале слов мер и веса) / С.А. Швачко. – Киев, 1971. – 202 с.

61. Швачко С.А. Языковые средства выражения количества в современном английском, русском и украинском языках / С.А.Швачко. – К.: Вища школа, 1981. – 144 с.
62. Швачко С.О. Когнітивні аспекти квантитативних слів / С.О Швачко // Вісник Київського лінгвістичного університету. Серія Філологія. – 1998. – №1. – С. 33–40.
63. Шошин Л.В. Размытые числа как средство описания субъективных величин / Л.В. Шошин // Статистические методы анализа экспертных оценок. – М.: Наука, 1977. – С.234–250.
64. Mikhailova E.N. Ionian Philosophy / E.N. Mikhailova, A.N. Chanyshev. – М.: Publishing house "GIS", 1986. – 190 p.
65. Nikolaeva T.N. Accent-prosodic means of expressing the category of certainty-uncertainty. The category of certainty-uncertainty in the Slavic and Balkan languages / T.N. Nikolaeva. – Moscow: Nauka, 1989. –325 p.
66. The Guardian. – Access mode : <http://www.theguardian.co/uk>
67. The free dictionary. – Access mode : <http://context.reverso.net>
68. The Independent. – Access mode: <http://www.independent.co.uk>
69. The Telegraph . – Access mode: <http://www.telegraph.co.uk/>
The Times. – Access mode: <http://www.thetimes.co.uk/>